

Testin kantarlamak sheması *Gum. profil (lab.1)*

№	Testin işleri	Kantarlamak kriteriyaları	Kantarlamak sheması	Ballar
I		Verili fragmentä analiz yapın		29 bal
1.	Verili tekstin fragmentini dikat okuyun da aşaadakı soruşlara cuvap verin: a) nicä Ana taraf sever kendi evlatlarını? (1 cümlä) b) neçin avtor sayêr, ki yazık ona kim kaybetmiş yada unutmuş ana tarafını? (2 cümlä)	a) Üürenicinin kendi bakışına görä. b) Üürenicinin kendi bakışına görä.	<i>1 bal</i> cümlä için; <i>1-ür bal</i> herbir cümlä için.	1 bal 2 bal
2.	Soruşlara cuvap verin: a) kimi, avtorun laflarına görä, ensemöz zorlar, yıkmaz kahırlar...? (1 cümlä) b) kimi “gerçektän zavalı bu dünneä” avtor sayêr ? (1 cümlä)	Üürenicinin kendi bakışına görä. Üürenicinin kendi bakışına görä.	<i>1 bal</i> dooru kurulu cümlä için; <i>1 bal</i> dooru kurulu cümlä için; <i>1 bal</i> da gramatika kurallarını dooru kullanmak için.	1 bal 2 bal
3.	Sizin bakışınıza görä, acaba var mı nicä insan atılsın ana tarafından? Düşünmeklerinizi açıklayın. (4 cümlä)	Üürenicinin kendi bakışına görä.	<i>1-ür bal</i> bal herbir dooru, dolu cümlä için; <i>1 bal</i> da original tekst için hem kuralları dooru kullanmak için.	5 bal
4.	“ <i>Ana tarafı bekleer seni, özledi seni, o sendün atılmadı...</i> ”. Siz dä bu türlü mü düşünersiniz? Sayıklayın, fikrinizi açıklayın. (5 cümlä)	Üürenicinin kendi bakışına görä.	<i>1-ür bal</i> herbir dooru, dolu cümlä için; <i>1 bal</i> derin açıklanmış fikir için; <i>1 bal</i> da gramatika kurallarını dooru kullanmak için.	7 bal
5.	Aşaaada verili işleri yapın: a) bulun da sıralayın 3 artistik kolaylı, angılarını avtor kullanmış bu fragmenttä. Onnarı çıkarın, ne olduunu – belli edin;	Metafora: yıkmaz kahırlar, dattı en acı duygulardan; epitet: yorumsuz duyguyu. <i>Başka örneklär dä olabilir.</i>	<i>1-ür bal</i> herbir dooru çıkarılmış artistik kolaylı için; <i>1 bal</i> dooru belli etmäk için;	4 bal

	b) bir artistik kolaylınnan ana tarafı bir katlı cümlä kurun.	Üürenicinin kendi bakışına görä.	1 bal cümleyi dooru kurmak için; 1 bal gramatika hem punktuatıya normalarını dooru kullanmak için.	2 bal
6.	“Ana taraf, sän herkezin kanındaysın!” Bu deyimini nesoy annêersınız? (4 cümlä)	Üürenicinin kendi bakışına görä.	1-är bal herbir dooru, dolu cümlä için; 1 bal gözäl tekst için hem da gramatika kurallarını dooru kullanmak için.	5 bal
II	Aşaadakı soruşlara cuvap verin			31 bal
1.	Verili fragmenttän: a) üç izafet konstruktıyasında lafbirleşmesi çıkarın, angı hesaptan izafet, belli edin; b) üç işlik yazın da onnarın zamanını, üzünü, sayısını gösterin; c) iki nışannık yaraştırmaq uurlarında teksttän çıkarın, uurlarını yazın.	Ana toprak – I hesaptan izafet, Allaa duygusu – II hesaptan izafet, ana yurtluu – II hesaptan izafet. <i>Başka örneklär dä olabilir.</i> yazêrlar - şindiki zaman, III üz, ç.s. vermiş - bellisiz geçmiş zaman, III üz, b.s. dattı – mutlak geçmiş zaman, III üz, b.s. <i>Başka örneklär dä olabilir.</i> en gözäl - üstünnük uuru; taa kaavi – yaraştırıcı uuru. <i>Başka örneklär dä olabilir.</i>	0,5-är bal herbir izafeti çıkarmak için; 0,5-är bal hesabını dooru belli etmäk için; 0,5-är bal herbir işlii çıkarmak için; 0,5-är bal herbir işliin zamanını, üzünü, sayısını dooru yazmak için; 0,5-är bal herbir nışannı çıkarmak için; 0,5-är bal uurlarını dooru belli etmäk için; (0,5 bal çıkarılacak yannışlık varsaydı).	3 bal 3 bal 2 bal
2.	Verili lafların morfema strukturasını belli edin: peetçilär _____ seversin _____	peetçilär peet (kök) -çi (laf kuran afiks) -lär (forma kuran afiks // laf diiş. afiks); ç.s.) peetçi – lafın temeli seversin sev (kök) -er (laf diiş. afiks, şind.z.); - sin (laf diiş. afiks, II üz, bir.s.) sev – lafın temeli	2-är bal herbir dooru morfema strukturasına görä analiz için; (0,5 bal çıkarılacak yannışlık varsaydı).	4 bal

3.	Aşaada verili laflara bulun: a) sinonim dayanıklı - gözâl - bitkisiz - ecel - sever - b) antonim uzaa - kaavi - büük - kaybetmiş - zengin -	a) sinonim dayanıklı - saburlu, gözâl - gercik, bitkisiz - sonsuz, ecel - kısmet, sever - beener, b) antonim uzaa - yakına, kaavi - yufka, büük - küçük kaybetmiş - bulmuş, zengin - fukaara. <i>Başka örneklär dä olabilir.</i>	0,5-är bal herbir dooru sinonim için; 0,5-är bal herbir dooru antonim için; (0,5 bal çıkarılacak yannışlık varsaydı).	5 bal
4.	Lafa “ kaavi ” fonetika analizini yapın.	kaavi – kaa-vi – 2 kısım k - [k]- konson, sessiz, çiftli, çetin; aa - [a] - vokal, kalın, urgusuz, uzun; v - [v] - konson, sesli, çiftli, yımışak; i - [i] - vokal, incä, urgulu; 5 bukva, 4 ses.	1-är bal herbir sesä dooru analiz için; (0,5 bal çıkarılacak, herbir yannışlık için).	4 bal
5.	Lafa “ peetlerini ” morfologiya analizini yapın	Peetlerini (neyi?) I. (ne?) peet – adlık II. M.n: cansız, adetçä, kon.bit. (1 h.t.), ç.s., S.f. (III üz, ç.s.), G.h. III. S.f: yazêrlar (neyi?) peetlerini (tamannık)	1-är bal herbir uurda morfologiya analizi için; (0,5 bal çıkarılacak yannışlık varsaydı).	3 bal
6.	Çizili cümleyi çıkarın da ona sintaksis analizini yapın. Senin için, Ana taraf, peetçilär yazêrlar en talantlı peetlerini, türkücülär çalêrlar en gözâl türkülerini.	ader. ardl. adl. adl. Senin için, Ana taraf, adl. işl. p. nış. peetçilär yazêrlar en talantlı adl. adl. işl. peetlerini, türkücülär çalêrlar p. nış. adll. en gözâl türkülerini. (annatma, duygusuz, dalsız katlı, 1 - iki başpaylı, geniş, var danışmak; 2 – iki başpaylı, geniş). [- =], [- =]. (<i>danışmak baalı ikisinä dä cümlelerä</i>)	2 bal cümlä paylarını dooru belli etmäk için; 2 bal söz paylarını dooru belli etmäk için; 2 bal - skobalarda cümleyä dooru analiz yapmak için; 1 bal – cümleinin shemasını dooru yapmak için. (0,5 bal çıkarılacak yannışlık varsaydı).	7 bal
III	Mini-yaratma			40 bal
	“ Kökleşti canımda da yaşêr Büük sevda vatana... ” temasına görä	I. Temanın (konunun) açıklaması için. Cuvabın içindekilii hem temanın (konunun) baalantısı için:		12 bal

<p>kendi fikirlerinizi açıklayın (1-1,5 sayfa). Fikirinizi açıklamaa deyni, verili planı hesaba alın.</p>	<p>12 bal – dolu hem dooru temanın (konunun) açıklaması için. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı için, logikayca dooru cümlelerin kurulması için; 10 bal – temanın diil okadar dolu açıklaması var. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı için; 8 bal – temayı açıklayarkan, az yannışlık var. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı için; 6 bal – temayı açıklayarkan sözü yazıda diil bitnik (yok giriş osa çıkış). Cuvabın içindekilii diil sıkı baalı temaya (konuya); 4 bal – kendi açıklamasında cuvaplar diildir uygun düzülü. Temanın içindekilii açıklamasında sade denemäk var; 2 bal – temayı yufka açıklamış. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı dolaşık verili; 0 bal – temayı (konuyu) açıklayamamış. Cuvabın içindekilii hem konunun baalantısı yok.</p> <p><i>II. Fikirini argumentlemäk, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini korumak için (logikayca, annamaklı, demekli, fikirli):</i></p> <p>10 bal – temaya görä fikirini argumentli açıklêr, dilin zebilliini hem komunikativ kaliteleri doludan hem dooru kullanîlêr; 8 bal – kendi fikirini gözäl argumentli açıklêr, dil zebilliini şıralı kullanêr, ama 1-2 yannışlık dilin komunikativ strukturalarında yapêr; 6 bal – kendi fikir açıklamasında var şüpesi, neredä belli, ani ürenici yanîlêr, dil zebilliini doludan kullanmêr, lafların stil kullanmasında yannışlık var; 4 bal – temaya görä argumentlerin sade bir-ikisi uyêr, dil zebilliini hiç kullanmêr, cümlelerdä söz normalarında yannışlık var; 2 bal – argumentleri yannış, ama verer, dil zebilliini kullanmêr, hem sözleşmæk stillerini hiç bilmeer; 0 bal – temayı (konuyu) açıklayamamış, dil zebilliini kullanmêr hem sözleşmæk stillerini hiç bilmeer.</p> <p><i>III. Dooru literatura dilinin normalarını korumak için.</i></p> <p>10 bal – Dooru literatura dilinin normalarını korumak için, yannışlıksız yazılı iş için; 8 bal – 3 orfografiya hem 2 sintaksis yannışlıkları olabilir; 6 bal – 5-6 orfografiya hem 3 sintaksis yannışlıkları olabilir; 4 bal – 8-9 orfografiya hem 4 sintaksis yannışlıkları olabilir; 2 bal – 11 orfografiya hem 4 sintaksis yannışlıkları olabilir; 0 bal – 13 orfografiya hem 5 sintaksis yannışlıkları olabilir.</p> <p><i>IV. Derindän kendi bakışını, pozitiyasını, kişiliini göstermæk için:</i></p> <p>8 bal – derindän kendi bakışını, pozitiyasını, kişiliini göstermæk hem argumentlemäk için; 6 bal – derindän kendi bakışını, pozitiyasını, kişiliini göstermæk için, argumentlemesi</p>	<p>10 bal</p> <p>10 bal</p> <p>8 bal</p>
---	---	---

	<p>var, ama bitkiyadan inandırılmadık; 4 bal – kendi bakışını dolu göstermemiş, kişilik pozitifliği diil taman, argümentlemäk düşünceli diil; 2 bal – kendi bakışını çok az göstermiş, pozitifliğini açıklayamamış, argümentleyämemiş; 0 bal – kendi bakışını açıklayamamış, pozitifliğini göstermemiş, argümentlemäk yok.</p>	
--	---	--

Toplam: 100 bal